

Vergaderjaar 2012–2013

22 831

De Hoorn van Afrika

Nr. 88

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 mei 2013

Met deze brief informeer ik uw Kamer, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, conform de toezegging aan uw Kamer tijdens het Algemeen Overleg Somalië van 11 april jl., over de uitkomsten van de Somalië-conferentie die 7 mei in Londen plaats vond. Hierbij verwijs ik naar de brief van 26 april jl., waarin de Nederlandse inzet bij de conferentie uiteen werd gezet (Kamerstuk 22 831, nr.87). Voorts wordt ingegaan op de toezegging om uw Kamer te informeren over het eventuele voornemen van de VS om wapens te gaan leveren aan Somalië naar aanleiding van de vragen van het lid de Roon (PVV).

De conferentie, onder gezamenlijk voorzitterschap van de Britse Minister-President Cameron en de Somalische president Hassan Sheikh Mohamud, had tot doel internationale steun te genereren voor de plannen van de Somalische regering op het gebied van veiligheid en beheer van overheidsfinanciën, opbouw van rechtsstaat/goed bestuur, sociaaleconomische ontwikkeling, opbouw van basisvoorzieningen en bevordering van nationale eenheid. De conferentie diende tevens als basis voor de door de EU te organiseren Somalië-conferentie van 16 september aanstaande, waarbij de nadruk zal liggen op het formeren van een *New Deal Compact* met de Somalische federale regering op basis van de *New Deal for Engagement with Fragile States*.

Aan de conferentie werd deelgenomen door vertegenwoordigers van meer dan vijftig landen, internationale financieringsinstellingen en internationale organisaties waaronder de VN, de EU, de Afrikaanse Unie en de Arabische Liga.

De Somalische regering presenteerde haar visie voor Somalië en de overheidsplannen tijdens sessies over veiligheid, justitie en politie, beheer overheidsfinanciën en politieke stabiliteit. Daarnaast werd aandacht gevraagd voor het voorkomen van seksueel geweld.

De deelnemers waren eensgezind in het uitspreken van politieke steun voor de plannen van de Somalische autoriteiten. Hierbij werden de recente positieve ontwikkelingen in Somalië verwelkomd, waaronder het aantreden van een nieuwe regering en de verbetering in de veiligheidssituatie. Tegelijkertijd wezen deelnemers op de uitdagingen, zoals de nog altijd fragiele veiligheidssituatie, voortdurende armoede en het beperkte gezag van de Somalische regering over het Somalische grondgebied. Daarom achtten aanwezigen het van belang om juist nu de Somalische federale regering te ondersteunen, waarbij zij opriepen tot het verhogen van de internationale inzet voor Somalië.

Hoewel het officieel geen *pledging conferentie* betrof, werd tijdens de bijeenkomst in totaal ruim 230 miljoen euro toegezegd ten behoeve van diverse programma's voor Somalië. Veel deelnemers benadrukten hierbij het belang van een goede donorcoördinatie.

Namens de regering heb ik mij aangesloten bij de brede internationale steun voor de plannen van de Somalische regering. Daarbij heb ik gewezen op de lopende bijdrage die Nederland levert aan het bevorderen van de stabiliteit in Somalië en in de regio, o.a. door de Nederlandse deelname aan de EU en NAVO anti-piraterijmissies op zee. Daarnaast draagt Nederland bij aan maritieme regionale capaciteitsopbouw in het kader van anti-piraterijbestrijding via UNODC en EUCAP Nestor. In dit kader heeft de regering EUR 1 miljoen steun toegezegd aan het *Trust Fund to Support Initiatives of States Countering Piracy off the Coast of Somalia* van de Verenigde Naties voor de periode september 2013-september 2014. Dit fonds, dat zich niet alleen op Somalië richt maar ook op landen in de regio, ondersteunt activiteiten op het gebied van versterking van het vervolgingsapparaat, zoals training van politie, aanklagers, rechters en gevangenis personeel, bouw van gevangenissen en rechtszalen volgens internationale standaarden, repatriëring van vervolgte piraten naar Somalië en rehabilitatie met het oog op terugkeer in de samenleving. Daarnaast levert Nederland een bijdrage aan het bevorderen van veiligheid op land in Somalië door de onlangs goedgekeurde deelname aan militaire trainingsmissie EUTM Somalië. Ook draagt Nederland door middel van de inzet van Nederlandse militaire trainers bij aan de Amerikaanse trainingsmissie ACOTA waarin o.a. Ugandese en Burundese AMISOM-troepen worden getraind. Via de VN en EU levert Nederland een financiële bijdrage aan AMISOM.

Tijdens de conferentie is voorts gewezen op de rol die de Somalische diaspora in Nederland kan spelen bij de wederopbouw van Somalië. Hierbij is vermeld de door de Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking eerder toegezegde bijdrage van EUR 1.9 miljoen aan een IOM-project voor het versterken van de capaciteit van de immigratieautoriteiten in Zuid-Centraal Somalië en Puntland. Uitvoering van dit programma zal worden gekoppeld aan de medewerking van de Somalische autoriteiten aan de gedwongen terugkeer van eigen onderdanen.

Toezegging opheffen wapenembargo Somalië.

Op 6 maart 2013 werd door de VN-Veiligheidsraad unaniem resolutie 2093 aangenomen. De resolutie verlengt het mandaat van AMISOM in Somalië met een jaar en heft daarnaast het wapenembargo dat sinds twintig jaar van kracht was voor de periode van een jaar op voor het leveren van lichte wapens, om de Somalische veiligheidstroepen te versterken in hun strijd tegen Al-Shabaab. De invoer van wapens in Somalië vindt plaats onder toezicht van een sanctiecomité van de VN. Dit sanctiecomité ziet er ook op toe dat wapens niet worden doorverkocht. Op basis van informatie

die wij van het *US State Department* hebben ontvangen, kan ik u informeren dat de VS geen wapens heeft geleverd aan Somalië en ook niet voornemens is dit te doen. Wel levert de VS, in het kader van hervorming van de veiligheidstroepen, militaire steun aan Somalië in de vorm van soldijbetalingen en uitrusting zoals laarzen en uniformen.

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans